

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym – Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Gerke (spr.)

Protokolant : p. o. staż . E. C.

przy udziale Prokuratora Prok. Okręg. Pawła Gryzieckiego

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2016 r.

sprawy **S. G.**,

oskarżonej z art. 286§1 k.k. i art. 270§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. oraz z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 186§1 k.k. i art. 270§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.,

oraz **D. J.**,

oskarżonego z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 270§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.,

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego we Wrześni z dnia 6 kwietnia 2016 r., sygn. akt II K 816/15,

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. kosztami procesu za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

SSO Piotr Gerke

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 kwietnia 2016 r., sygn. akt II K 816/15, Sąd Rejonowy w we Wrześni uznał **S. G.** za winną tego, że w dniu 17 czerwca 2015 roku we W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadziła firmę (...) z siedzibą we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 300 zł w ten sposób, że ubiegając się o pożyczkę przedłożyła w tym celu sfalszowane przez siebie zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia, który to dokument miał kluczowe znaczenie dla uzyskania pożyczki, czym wprowadziła w błąd osobę odpowiedzialną za udzielenie pożyczki, przy czym przyjął, że czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi przestępstwa oszustwa – tj. przestępstwa z art. 286§1 i 3 k.k. i art. 270§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. i za to na podstawie art. 270§1 k.k. w zw. z art. 11§3 k.k. w zw. z art. 34 k.k. i art. 35§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k. wymierzył jej karę 8 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie (pkt 1).

Oskarżona została też uznana za winną tego, że w nieustalonym miejscu i czasie, nie później niż dnia 19 czerwca 2015 roku działając w zamiarze aby inna ustalona osoba popełniła przestępstwo polegające na doprowadzeniu firmy (...) z siedzibą we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 300 zł, swoim zachowaniem polegającym na uprzednim podrobieniu zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach w firmie (...) z siedzibą we W. w celu przedłożenia tego dokumentu przez inną osobę jako autentycznego pracownikowi pokrzywdzonej firmy i

wprowadzenia go w błąd co do zatrudnienia i osiąganych dochodów ułatwiła innej osobie popełnienie przestępstwa, przy czym czyn jej stanowi wypadek mniejszej wagi przestępstwa oszustwa – tj. przestępstwa z art. 18§3 kk w zw. z art. 286 § 1 i 3 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 34 k.k. i art. 35 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzono jej karę 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie (pkt 2).

Powyższe kary na podstawie art. 85 k.k. i art. 86§1 i 3 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k. sprowadzone zostały do kary łącznej 1 roku ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie (pkt 3).

Tym samym wyrokiem Sąd Rejonowy uznał **D. J.** za winnego tego, że w dniu 19 czerwca 2015 roku we W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził firmę (...) z siedzibą we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 300 zł w ten sposób, że ubiegając się o pożyczkę przedłożył w tym celu sfalszowane przez ustaloną osobę zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości zarobków, który to dokument miał kluczowe znaczenie dla uzyskania pożyczki, czym wprowadził w błąd osobę odpowiedzialną za udzielenie pożyczki co do faktu zatrudnienia i uzyskiwanych dochodów, przy czym czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi przestępstwa oszustwa – tj. przestępstwa z art. 286 § 1 i 3 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 34 k.k. i art. 35 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 8 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym (pkt 4).

Na podstawie art. 46§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k. Sąd Rejonowy zobowiązał oskarżoną S. G. do naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 300 złotych na rzecz pokrzywdzonego M. B. (pkt 5). Taki sam obowiązek nałożono także na D. J. (pkt 6).

Sąd Rejonowy na podstawie art. 44 § 1 k.k. w z art. 4 §1 k.k. orzekł wobec oskarżonej S. G. przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego w postaci sfalszowanego zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach z dnia 21.05.2015 r. jako przedmiotu pochodzącego z przestępstwa przypisanego oskarżonej w punkcie 1 wyroku (pkt 7), natomiast na podstawie art. 44 § 2 k.k. w z art. 4 §1 k.k. orzekł wobec oskarżonego D. J. przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego w postaci sfalszowanego zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach z dnia 08.06.2015 r. jako przedmiotu służącego do popełnienia przypisanego oskarżonemu przestępstwa (pkt 8).

Oskarżeni zostali też obciążeni kosztami sądowymi po połowie (k. 124-125).

Apelację od tego wyroku wywiódł **Prokurator Rejonowy we Wrześni**, zaskarżając wyrok w części – w punktach 2 i 8 w zakresie zastosowanej podstawy prawnej orzeczenia. Zarzucił obrazę prawa materialnego poprzez:

1. obrazę art. 19§1 k.k. poprzez jego pominięcie w pkt 2 wyroku,
2. błędne zastosowanie art. 44§2 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k. w punkcie 8 wyroku w miejsce prawidłowej podstawy z art. 44§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k.

Podnosząc te zarzuty, prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wskazanie w pkt 2 wyroku jako podstawy wymierzenia kary za pomocnictwo art. 19§1 k.k. oraz wskazanie w pkt 8 wyroku jako podstawy orzeczenia przypadku dowodu rzeczowego art. 44§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k. w miejsce art. 44§2 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k. (k. 142-145).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się niezasadna.

Skarżący nie kwestionuje sposobu procedowania Sądu Rejonowego, poczynionych ustaleń ani też subsumpcji dokonanej przez ten organ – nie kwestionuje w szczególności kwalifikacji prawnej czynów przypisanych oskarżonym.

W punkcie 2 zaskarżonego wyroku oskarżonej S. G. przypisano popełnienie przestępstwa z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 i 3 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Przywołanie tego ostatniego przepisu oznacza, iż czyn oskarżonej wyczerpuje znamiona określone w dwóch albo więcej przepisach ustawy karnej. W niniejszej sprawie są to:

- pomocnictwo do przestępstwa oszustwa (art. 18§3 k.k. w zw. z art. 286§1 i 3 k.k.),
- przestępstwo podrobienia dokumentu (art. 270§1 k.k.).

Tak też opisał te zachowania Sąd Rejonowy zarówno w opisie czynu w wyroku, jak i w uzasadnieniu, stwierdzając: „S. G. uprzednio podrabiając zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach(...) wyczerpała znamiona przestępstwa z art. 270§1 k.k., a następnie przekazując je D. J. (...) ułatwiła popełnienie czynu zabronionego” (str. 3 – k. 134). Ustaleń tych skarżący nie kwestionuje. W ich świetle nie może budzić żadnych wątpliwości, iż **przepis art. 18§3 k.k. odnosi się jedynie do przestępstwa z art. 286§1 i 3 k.k., a nie do przestępstwa z art. 270§1 k.k.**

Gdy czyn wyczerpuje znamiona określone w dwóch przepisach, zgodnie z art. 11§3 k.k. Sąd wymierza karę na podstawie przepisu przewidującego karę najsurowszą. W niniejszej sprawie trzeba więc było ustalić, jaką karę przewiduje ustawa karna za przestępstwo z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 286§1 i 3 k.k., a jaką – za przestępstwo z art. 270§1 k.k. W pierwszym wypadku jest to kara do 2 lat pozbawienia wolności, w drugim – do lat 5, zatem Sąd Rejonowy słusznie uznał, iż karę należy wymierzyć w oparciu o przepis art. 270§1 k.k. W pełni zasadnie w takiej sytuacji nie powołał przepisu art. 19§1 k.k., , bowiem przepis ten mógłby znaleźć zastosowanie tylko w przypadku, gdyby za pomocnictwo do oszustwa groziła surowsza kara, niż za fałszerstwo, a tak nie jest w niniejszej sprawie (inaczej byłoby, gdyby Sąd Rejonowy skazał oskarżoną za przestępstwo oszustwa w typie podstawowym, a nie uprzywilejowanym). Dlatego też podstawa prawna wymiaru kary wskazana w punkcie 2 wyroku jest prawidłowa i nie wymaga żadnej korekty Sądu II instancji.

Jeśli chodzi o zarzut obrazy art. 44§1 i 2 k.k., to wprawdzie rację ma prokurator, wskazując, iż opisany w punkcie 8 wyroku dowód rzeczowy jest przedmiotem pochodzącym bezpośrednio z przestępstwa przypisanego oskarżonej G. w punkcie 2, a niejako w drugiej kolejności – przedmiotem służącym do popełnienia przestępstwa przez inną osobę – tu: oskarżonego J.. Rzecz jednak w tym, że **zarówno kary, jak i środki karne (w obecnym stanie prawnym także osobno wyróżniane: przepadek i środki kompensacyjne) orzeka się wobec konkretnej osoby, co do której zostanie ustalone, iż jest sprawcą danego czynu zabronionego.** W zaskarżonym wyroku przepadek opisany w punkcie 8 **orzeczono wobec oskarżonego D. J.** i orzeczenia w tym zakresie apelujący w żaden sposób nie zaskarżył. Dla D. J. zaś przedmiotowe zaświadczenie było przedmiotem służącym do popełnienia przestępstwa w rozumieniu art. 44§2 k.k., a nie przedmiotem pochodzącym z przestępstwa w rozumieniu art. 44§1 k.k. i dlatego Sąd Rejonowy trafnie powołał właśnie ten pierwszy przepis jako podstawę orzeczenia przepadku konkretnie wobec tego właśnie oskarżonego.

Mając to wszystko na uwadze, jak również nie dopatrując się żadnych okoliczności wskazanych w art. 439 i 440 k.p.k., Sąd Okręgowy nie podzielił poglądu prokuratora o wystąpieniu w sprawie uchybień opisanych w apelacji i w konsekwencji **utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.**

O **kosztach procesu za postępowanie odwoławcze** orzeczono na podstawie art. 636§1 k.p.k. in fine.

SSO Piotr Gerke